

Hallituksen ohjeet toimikunnista

Hyväksytty hallituksen kokouksessa 12.12.2025.

Nimeäminen

Toimikunnat

- puheen- ja varapuheenjohtaja valitaan syyskokouksessa (viite: liiton säännöt)
 - lajien omat tapaamiset ja tapahtumat voivat valmistella asiaa ja sopia, kuka ko. henkilöitä esittää
 - puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valitaan vuosittain
- lajitoimikunnan puheenjohtajisto (puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja) valitsevat lajitoimikunnan muut jäsenet
 - pätevät, sitoutuneet jäsenet, tarpeellinen määrä
 - puheenjohtajisto vastaa linjavedoista sekä siitä, että jäsenet edustavat tarvittavaa osaamista lajin eri osa-alueilla
 - toimikunta on aktiivinen, toimiva elin, joka kehittää lajin valtakunnallista toimintaa Ilmailuliiton yleisten suuntaviivojen mukaisesti sekä vastaa siitä lajinsa osalta
 - lähtökohtaisesti toimikunnan jäsenyys vahvistetaan aina kerrallaan kahdeksi vuodeksi
 - toimikuntien jäsenten tulee kuulua Suomen Ilmailuliittoon
 - Lajitoimikunnan tulee tiedottaa lajitoimikunnan jäsenissä tapahtuneista muutoksista liiton toimistoa (uuden jäsenen valinta lajitoimikuntaan, jäsenen ero lajitoimikunnasta). Lajitoimikunnan tulee tehdä muutoksesta päätös kokouksessaan, jonka pöytäkirjan lajitoimikunta toimittaa toimistolle. Toiminnanjohtaja vie muutoksen tiedoksi hallitukselle.
- jäseniä voidaan vaihtaa vuoden kuluessa tarvittaessa, joskaan se ei ole suotavaa jatkuvuuden kannalta
 - Mikäli puheenjohtaja jää pois lajitoimikunnasta, varapuheenjohtaja astuu hänen tilalleen.
 - Lajitoimikunta ei voi nimittää uutta puheenjohtajaa tai varapuheenjohtajaa, koska toimivalta tähän kuuluu liiton kokoukselle (syys-, kevät- tai ylimääräinen liiton kokous).
- puheenjohtajiston on tehtävä jäseniä valitessaan selväksi, mihin jäsenet sitoutuvat ja mitä heiltä odotetaan
- toimikuntien jäsenillä on erittäin merkittävä asiantuntijarooli lajin kansallisessa kehittämisessä
- toimikunta vastaa oman alansa asioista sen korkeimpana valtakunnallisena asiantuntijaelimenä mm. jäsenistön sekä myös viranomaisen suuntaan
- toimikunnat voivat päättää toimintatavoikseen sellaiset mallit, jotka palvelevat parhaiten Ilmailuliiton, toimikunnan omia sekä liiton kyseisen lajin jäsenistön tarpeita
- "viihtyvyys" ja toimikuntatyöskentelyn mielekkyys on asetettava tehokkuuden rinnalle arvoon, joka takaa toimikunnan jäsenten jaksamisen ja sitoutumisen

Lajivaliokunta

- puheenjohtajana toimii Ilmailuliiton toiminnanjohtaja
- jäseninä toimikuntien puheenjohtajat (tai tarvittaessa muu erikseen nimetty henkilö toimikunnasta), toimiston operatiivinen henkilöstö (tarvittaessa myös muita)
- päättää sisäiset jaot eri toimialojen rahoista toimikuntien valmisteltujen esitysten perusteella (hallitus hyväksyy laajemman jaottelun)
- valmistelee harrastetoiminnan strategioita ja suunnitelmia hallitukselle ja/tai hallituksen asettamien laajempien suuntaviivojen mukaisesti
- hyväksyy SM-kilpailujen yleiset säännöt (jotka koskevat kaikkia ilmailulajeja)
- hyväksyy Yleiset Suomen ennätysäännöt (jotka koskevat kaikkia ilmailulajeja)

Organisoituminen

Toimikunnat voivat perustaa

- työryhmiä
- projekteja (alkaa - päättyy)
- komiteoita (selkeät jatkuvat osakokonaisuudet, joista annetaan selkeä vastuu ja päätösvalta, jatkuva toimenkuva)
- Liiton henkilöstön osallistuminen toimikuntien ja komiteoiden kokouksiin: ei ole välttämätöntä mutta suositeltavaa siinä määrin kuin mahdollista ja/tai erikseen tarpeellista.
- Liiton henkilöstön rooli:
 - esittelijä ja valmistelijä
 - jossain määrin myös toteuttava:
 - päätetyistä toimenpiteistä on sovittava pöytäkirjatasolla tarkemmin kuka/ketkä vastaavat toteutuksesta. Kaikessa ei voida olettaa, että toimisto tekee, ei tosin päinvastoinkaan
 - jos/kun toimikuntien ja ryhmien määrä kasvaa, liiton henkilöstön osallistuminen on mietittävä joka tapauksessa erikseen

Tehtävät

Toiminta- ja taloussuunnittelu

Vuosittain oman lajin toimintasuunnitelman ja -kertomuksen laatiminen on selkeä osa toimikunnan tehtävää liiton ohjeistuksen mukaisesti. Liiton toimintasuunnitelma muodostuu pääosin lajien toiminnasta. Lajitoiminnan on nivouduttava saumattomasti liitoon yleiseen toiminnan suuntaamisen kokonaisuuteen.

Toimintasuunnitelmaa valmisteltaessa ja sen valmistuttua tiedetään myös, millaista jäsenistöä toimikuntaan tullaan tarvitsemaan kulloisenakin vuonna. Painopistealueet ja näin ollen myös toimikunnan kokoonpano (sekä koko) voivat vaihdella vuosittain tai muutaman vuoden sykleissä.

Toimikunta vastaa lajin oman budjetin suunnittelusta ja sen toteutumisesta sille jaetun lajirahan osalta ottaen huomioon vuosittaiset mahdolliset laajemmat Ilmailuliiton toiminnan suuntaviivat. Pidempiaikaiset taloussuunnitelmat kuin nykyinen yksi kalenterivuosi, ovat mahdollisia.

Toiminnan ja talouden osalta toimikunnat (sekä hallitus) suorittavat vähintään kaksi kertaa toimintavuoden aikana (kevät - syksy) toiminnallisen sekä taloudellisen yhteenvedon verrattuna hyväksyttyyn suunnitelmaan. Erillistä raporttia ei tarvita, pöytäkirjamerkintä kommentteineen riittää.

Miten päästään tavoitteelliseen ja joustavaan budjetointiin toimikunnissa?

Ohjeistetaan toimikuntia seuraavasti:

- *noudattakaa liiton sääntöjä*
- *kirjatkaa toimintasuunnitelmaan kärkitavoitteenne Ilmailuliiton strategian mukaisesti ja sitä tukevasti*
- *älkää kirjatko yksityiskohtaisia tehtäviä tai osoittako varoja liian tarkasti*
- *toimikunta voi päättää erikseen toimintasuunnitelmasta poikkeavista kuluista em. periaatteiden mukaisesti kokonaisbudjetin raameissa*

Varsinainen toiminta

Varsinaisessa lajitoiminnan kehittämisessä kannustetaan yksilöllisyyteen, kekseliäisyyteen ja omaleimaisuuteen. Perinteisillä tavoilla toimittaessa voidaan helposti ajautua tilanteeseen, jossa kehitystä ei tapahdu. Lajeille jaettavan taloudellisen avun jakoperusteita kehitetään toiminnan valtakunnalliseen kehittämiseen kannustaviksi.

Koulutus

Liiton lajitoimikuntien on tehtävä tiivistä yhteistyötä liiton koulutustoimikunnan ja koulutuksesta vastaavien henkilöiden kanssa. Lajit vastaavat oman alansa koulutusohjelmien sisällöllisestä päivittämisestä.

Kilpailutoiminta

Lajitoimikunnat päättävät lajivaliokunnan hyväksymän aikataulun mukaisesti SM-kilpailuiden järjestäjät, ajankohdat, paikat ja muut yleisissä tai lajisäännöissä mainitut asiat.

Lajitoimikunta nimeää edustusurheilijat sekä joukkueenjohtajat arvokilpailujoukkueisiin (PM-, EM-, MM-). Näistä on tehtävä toimikunnan pöytäkirjoihin maininnat. Lajitoimikunta käsittelee kyseisen lajin kilpailuissa tapahtuneisiin FAI:n, yleisiin tai lajin sääntöihin tai muihin rikkomuksiin tai epäkohtiin liittyvät tapaukset ja tekee tarvittaessa esityksen hallitukselle kurinpitotoimista.

Kansainvälinen järjestötoiminta

Lajitoimikunta nimeää jäsenet FAI:n lajikomiteoihin. Jäsenet ilmoitetaan keskitetysti liiton toimistolta FAI:n aikataulun mukaisesti FAI:lle. FAI:n komiteaedustusten kulut ja matkakulut maksetaan lajien omista budjeteista. Komiteaedustajien tulee laatia kokousmatkoista raportti

matkalaskun yhteyteen. Suositeltavaa on myös laatia artikkeli ILMAILU-lehteen. Kaikki kansainväliset delegaatit kutsutaan vuosittain yhteiseen keskustelu- ja koulutustilaisuuteen (avainhenkilöpäivät).

Turvallisuus ja viranomaisvalvonta

Ilmailuliitto neuvottelee määrättyjen lajien viranomaisvalvonnasta asianosaisten tahojen kanssa (mm. Traficom). Toimikuntien rooli tässä työssä on erittäin merkittävä. Toimikunnat valmistelevat ja laativat lajiinsa liittyvät viralliset esitykset, lausunnot ja kannanotot.

Turvallisuus- ja viranomaistyössä otetaan huomioon se, että eri lajeilta edellytetään erityyppisiä tehtäviä:

- valvonta
- seuranta
- tarkkailu
- toimenpiteet

Toimikunnan on puututtava havaitsemiinsa epäkohtiin. Kaikki viralliset sopimukset, lausunnot ja tiedottaminen viranomaisasioissa tehdään yhteistyössä liiton toimiston kanssa. Ilmailuliiton nimissä tehtävät kannanotot viranomaisen suuntaan toimitetaan aina liiton toimiston kautta.

Tiedottaminen

Toimikunnan vastuulla on kokouksistaan ja tekemistään päätöksistä tiedottaminen jäsenistön suuntaan. Pääsääntö on, että ILMAILU-lehti toimii virallisena kanavana jäsenistön suuntaan sekä ulkoisen tiedottamisen välineenä. Lisäksi lajitoimikunnat voivat hyödyntää muuta liiton viestintää.

Viralliset tiedotteet liiton ulkopuolelle tehdään aina yhteistyössä liiton toimiston ja/tai hallituksen kanssa. Kisatiedottamisessa viime kädessä vastuu on kansallisissa kilpailuissa järjestävällä organisaatiolla ja arvokilpailuissa maailmalla ko. joukkueella:

- ennakko
- kisan aikana
- viralliset lopputulokset
- tarvittava raportointi yleisesti ja lajin sisällä

Liiton toimiston roolista kilpailutiedottamisessa voidaan sopia tapauskohtaisesti erikseen (riittävän hyvissä ajoin).

Palkitsemiset

Liiton virallisten palkitsemisten ja huomionosoitusten osalta noudatetaan liiton palkitsemiskäytäntöjä sekä kunkin palkinnon tai kunniamerkin omia sääntöjä.

Avainhenkilöpäivät

Vuosittain kaikki lajitoimikuntien jäsenet sekä kansainväliset kokousedustajat kutsutaan osallistumaan yhteiseen keskustelu- ja suunnittelutilaisuuteen (esim. avainhenkilöpäivät).